

ACC. N:R. M. 9168:1-12.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Helge Granberg

Härad: S. Tjust

Adress: Stubbetorp, Brokind

Socken: Lochnevi

Berättat av: Axel Gottfrid Gustafsson

Uppteckningsår: 1938

Född år 1882 i Djursdals s:n Kalmar län

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

*Uppteckningen för hägnader.
(ofullständig; fortsättn. saknas)*

*se
5556!*

Skriv endast på denna sida!

M. 9168:1.

4X

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

Beskrivning av fig. 3.

Denna grind skall vara ganska fin,
ty den har förutom de 7 släms (kan vara 6)
även 2 st. som övertygde nämligen en
medhöjd an en som går i båg samt är
fäst med dubbla vindskivan (4 st.)
samt dubbel mittpost, d. v. s. en på
vardera sidan men är det rållan något
inskuret i dessa, utan ofta starka bräd-
lattan. Vindskivornas ändar är alltid
inskurna $1/2$ cm samt något undantaget
på själva vindskivan. En sådan grind
har alltid järnstänge till och fjäder.

Beskrivning av fig. 4.

Denna grind är lika som föregående, men
har bara en bägig latta till överstycke.

Beskrivning av fig. 5.

Denna grind är lika som de båda föregående, men är överstycket nedböjt på mitten.

Beskrivning av fig. 6.

Denna lilla port som av de gamla kallades ofta för le-e är från Hjerteplagen i Djursdala socknen av Kolmårn län och är obekant om den ännu finnes kvar. På ena sidan var en sten för le-en att falla emot och som stånge tjänstgjorde en pinne som instades i ett hål i grindstälpen. Denna pinne var fastgjord vid grinden medelst ett rep eller ett snöre och gick fram för gylva grindställen och hindrade således grinden från att gå upp.

43 M. 9168:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

Beskrivning av fig. 7.

Denna grind består av av släntslänt) och
är det vanliga antalet 7 men kan vara 6
någon gång. Mittposten är vanligen en
stolpe i vilket slänterna är infällda samt
en latta spikad över, men kan även vara
en brädlatta på vardera sidan. Vindskivorna
är inskurna drygt $\frac{1}{2}$ cm i grindställen
och är även något undantaget på vind-
skivorna såväl i dess ändar som där de
kannar mittposten. Denna grinds stänge
består av en järnklinka som i sin botten
ändas är fastsatt i grindslänt med bult
och mutter. Klinkan går igenom själva
grindstället vilken på utsidan bör ha
ett järn fastat med skruv eller
spik. Behov ett oulångt hål i detta

M. 9168: 4.
44

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

järn går klinkan. Denna grind tillhör
de bättre och bör ha stunstolpar på
ömse sidor samt en hake som vanligen
är av järn för klinkan att falla i. Trä-
hake förekommer någon gång.

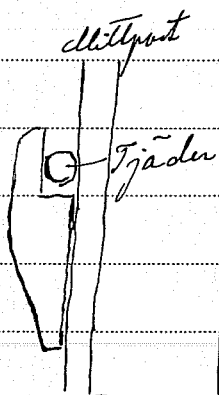
Beskrivning av fig. 8.

Denna grind är en spjälgrind och har
en slags träfjäder som stängs. Till mitt-
part är en brädlatta av $2\frac{1}{2}$ 3 tumms bredd.
Vindskivorna är som på en vanlig
grind, men är infällda något.
Har man en grov stalle händer det
att träffjädern som antingen är av en eller
gran går igenom stallen, men för måste
är en träklamp försedd på grindstallen
och är så som så att en uttagning på en
6 tumms längd finnes på klampens

45 M. 9168:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

mitt an då gi den sida som är åt stallet
till. Genom denna uttagning löper så
fjädern upp och ned på mittparten är
även en träklamp av bildens utseende
och i denna vilan träffjädern. Träffjäderns

består ändå skall vara fästad
med snår, men någon gång
spik. I grindstälpen är trähake
som är över fjäderns änd
således med haket ned.

En slags qvinn utå spjåle hadde ett
slags slänge bestående av en jök utav
en svejs som va fort gjord med
en av sine qvinn ve qvinnas spjåle.
Si storän va vänd ned på ena öra
ändå gick igenom qvinnas så pass

Skriv endast på denna sida!

M. 9168:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

mycket så en kunde få tag i i jippe
te så jäken lyftes från baken. Då va
så bra då en va på anre så om.
Va man på den rätte så tag man tag
i den något väste staken i drag te.
Han va inte mycket väst, men något
då fick inte bli föjer i vägen. Då måste
va e grov då staken stannade smars
sta inte qrimma stängd. I Locknevi
vid Grönkults gård fanns eller har funnits
e qrimma som va självrängande. Qrimma
va byggd på så rätt att ho hadde startit
stup från stolpen som qrimma hang på
så att då va uttå då som qrimma
och igen då ho kom upp. Personer
som ägde qrimma hadde bil i körde
inot sakter å då dech ho öpp å stängde

47 M. 9168:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

så i själut på grund av att ho hadde
den lutning som ontalas. ja då hai å ingen
ny uppfinnning å va ingi gammel grunn
utan e ny grunnstøpe va reunde så
ho to så ho kunde inte gå opp. Vinterle
de hænges opp å va ne vintervåja
Skjuttelle.

De högg sig gamle lusbukke som va
en 3-4 tum i grunnskårning. I denna
ludaver intörnde man finner vater
man fick berätta hur högt det skulle
vara från marken så att till se inte på en
kröpa iguom utan berrede in finner
så att de sette något uppåt så att
skjuttarna i skulle ramle ut av inte fester
de finner så hårt heller ty om en viss
klivar över ett skjuttelle å skjuttla ~~hade~~

M 9168:8.

48

hade samla ut i ändan av pinnen kunde de lätt gå av. Pinnarna vara av en eller sk. samt någon gång av kärning tall. Det torde observeras att ytan i botten rörs varken gå en eller skpinnar, men använd. nödigt är för att få in pinnarna i eustavarn som alltid kallas krängla. Man hörsade ibland hål i den eustavorn som alltid står utåtför jälvva kränglan med dess pinnar och lät den översta och nedre i krängla vare så länge så de gick igjennom eustavarn. Hade man det så måste stavarn hållas fast vid krängla med en granunge. Till ett skyttälle behöves naturligtvis två kränglar en i vardera ändan. Ibland hade man kränglar bestående av skplankor i vilka

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

42M.9168:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

Häl vore uttaggna för skyttlarva
Det torde uppmärksammas att i den
krängle där den grösta ändan av
skyttlarva är, vore hålen avlånga
En plankan är en 2 tum på tjockden
och 6 tum på bredden är hålen i den
planka där lilla ändan av skytteln
skall vara ca 2 1/2 tum i fyrkant I den
andra ändan där krängle är kan skytteln
vara något smalare och bore hålen vara
halvannan tum på bredden och 3 tum på
höjden. Det observeras att skyttelns storanda
skall avskäfflas (avskrädas) så den
passar i den krängle vore hål är avlånga
Vår man skall igenom måste man
skytteln ner och då man skall stänga måste
man skytteln öpp. Således håres alltid

skyttlarna åt det håll där de fyr-
kantiga hålen var. I allmänhet
hade man omkring sju skyttlar,
och de var av barkade granstänger.
Skulle man gå igenom ett skyttelle
så skyttede en ner så en kom
fram, men skulle man köra fram
sedd man lög i skyttle äpp. hela led.
Antingen ja nu låter skyttla sitta
i riage eller ja helt och hållet tog
dän döm.

Lyttle

Lyttle färdkommer av flere alike rötter.
Man körede ner två par stavar i
var sina grova yta eller stocke så att
dä varit som två klampst och hägnade
mellan staverparen med bräder eller

51 M. 9168:11.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

fter och sätte tätt med gran en eller
vis-rejer. Om det nu mellan staurarna
och i de staurarna som nora ja ömme
sida om let lades i trinne, så att
då skulle stå stadigt. På skogsvägar
där man sällan fardades fram
kände det att man bars sätte ned
staurarna i goden utan klamp och
va då ett stände där man skulle
komme fram. Där måste man vara
noga med att sätta starke rejer långt
med så att inte trinne rann där. Där
hade man aldri mer än 3 rejer i
ett sådant le. I utmärkena i ångens
och så mossmärkena hadde de lader och
jorden vara två flugge på laders gavil
vilken var utat körvägen till

5/2 M. 9168:12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

Den nedre gluggen var allt halv-
annan meter i djupant och den övre
hålten så stor. Man stack in höet
i den undre fört, och ibland hände
att man lade in en och annan stock
i gluggen men så många. Då ladan
blev full där nere så stack man
sedan man hade lagt in stocka in
höet i den övre gluggen. Dessa gluggar
stängdes med stöckar som var runda
och inte barkade liksom allt timmer
i ladan. I vardera ändan av de stöckar
som skulle utgöra stängsel i gluggarna
var noter uttagna liksom i de stöckar
som var på sidorna. I de stöckar som
var på sidorna var inrätt en list
som stöckarna låg på så man skulle

Skriv endast på denna sida!

För att bli riktig på denna!
Vad det betyder är det här till -
skrivit, men som ej!